

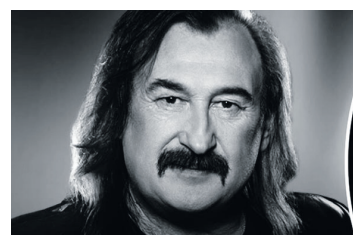

Ціна
договірна

● ІМ'Я УКРАЇНИ

Двічі одружувався:
невідомі сторінки особистого життя
Степана Гіги

Фото: informator.ua.

Дякуємо Вам, Маестро, за музику,
яка об'єднала покоління і жанри!

Читайте про це – на с. 10

● ГЕРОЇ НАШОГО ЧАСУ

Як два бійці ТрО провели 165 днів на позиції

Фотоколаж: pravda.com.ua.

Собак проганяли, із щуром
дружили, а кацапів – ліквідовували

Рустем ХАЛІЛОВ,
«Українська правда»

«ГОЛОВНЕ –
ЗАЛИШИТИСЬ
НЕВИДИМИМ»

Гранатометнику Олександр Аліксеєнку – 43. Ще зі школи його прозвали «Кузенном», а чому – він і не згадає. Та нині це прізвисько стало позивним.

Командир стрілецького взводу Олександр Тішаєв трохи старший – йому 48, і його позивний явно походить від прізвища: «Тішка». Звучить лагідно. «Ну і я не

дуже злий, – констатує «Тішка». – Спокійний та лагідний».

У травні цього року «Тішка» і «Кузен» отримують завдання: замінити бійців, які понад місяць перебували на спостережному пункті неподалік населених пунктів Вербове, Мала Токмачка та Оріхів Запорізької області.

Бійці сподіваються пробути на спостережному пункті орієнтовно місяць, максимум – півтора. Все необхідне їм скинуть із дрона. Вони ще не знали, що залишаться тут на 165 днів: кінець весни, усе літо і дві третини осені...

«Якщо на початку між ворожим «Мавіком», який нас побачив, до появи FPV зі скидом проходило 15 – 20 хвилин, то із середини літа підльотний час скоротився до 5 – 7 хвилин», – розповідають Герої.

Вони ще не знали, що залишаться тут на 165 днів: кінець весни, усе літо і дві третини осені...

Публікація, яку має прочитати кожен, – на с. 6

● ШОК!

«Я 7 років прожила в квартирі з тілом мертвої сестри»

На початку липня поліція виявила у місті Костянтинівка на Донеччині, до якого підходять російські війська, муміфіковане тіло дівчини, яка померла ще в 2006 році

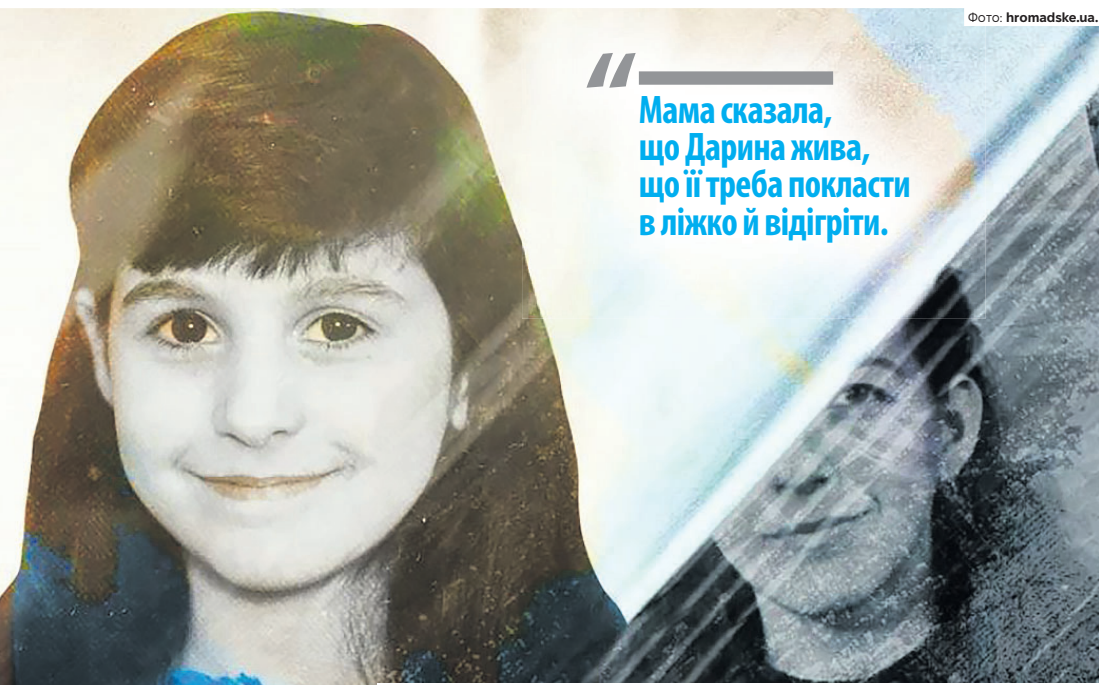

Фото: hromadske.ua.

Мама сказала, що Дарина жива, що її треба покласти в ліжку й відігріти.

Заріна (ліворуч) каже, що в дитинстві її розвитком аж до своєї смерті займалася сестра Дарина, а не мама.

що її сестра жива. Заріна жила в таких умовах сім літ – із 12 до 19 років, не маючи змоги попросити про допомогу ані вчителів, ані родичів, ані сусідів.

Тепер вона розповіла виданню Hromadske свою історію, яка майже два десятиліття залишалася прихованою у стінах їхньої квартири в Костянтинівці.

Денис БУЛАВІН, «Громадське»

Весь цей час тіло залишалося в квартирі, а мати дівчини, Ольга, переконувала себе й свою молодшу доньку, Заріну,

Шокуючі подробиці – на с. 8

● НЕЙМОВІРНО

Фотоколаж: telegraf.com.ua.

Оксана Білозір розказала про своє отруєння і як путін шукав квиток на її концерт

Його таки було знайдено, але чи був майбутній кривавий диктатор на виступі, – невідомо

Читайте про це – на с. 6

А ви вже передплатили «Цікаву газету на вихідні»?

ПЕРЕДПЛАТНІ ІНДЕКСИ:

♥ ВОЛИНЬ – 60304;

♥ УКРАЇНА – 60307.

У каталозі «Укрпошти» інформація про «Цікаву газету на вихідні» – на с. 52 і с. 128.

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

Україна відмовиться від вступу в НАТО, якщо матиме гарантії?

Володимир Зеленський провів у Німеччині критично важливий раунд переговорів із посередниками президента США Дональда Трампа щодо мирного плану і заявив, що Київ готовий піти на компроміс

Василь КІТ

Пан Зеленський наголосив, що наша країна готова тимчасово відмовитися від вступу до НАТО в обмін на потужні безпекові гарантії від США, які мають запобігти новому вторгненню росії. Водночас він підкреслив, що Україна не погодиться на передавання територій, які нині перебувають під її контролем, як того хоче адміністрація Трампа.

Тим часом російський план лишається категорично неприйнятним для 75% населення України. А путін, зокрема, наполягає на виведенні українських військ із частини Донецької області, яку зараз контролює; офіційному визнанні Криму, Донецької і Луганської областей частиною росії; наданні російській мові статусу офіційної... Лише 17% українців готові на російську версію миру, такі результати опитування Київського міжнародного інституту соціології (КМІСу).

Розробники штучного інтелекту стали «Людиною року»

Американський журнал Time назвав «Людиною року» архітекторів штучного інтелекту

Раїса ІВАНЮК

Оголошуючи вибір, головний редактор журналу Сем Джейкобс наголосив на повсюдності штучного інтелекту, користності цієї технології в медицині, а також на її здатності створювати та поширювати реалістичну брехню та її зосередженості в руках кількох мільярдерів. Джейкобс сказав, що в 2025 році ніхто не мав більше впливу, ніж люди, які уявляли, проєктували і створювали ШІ.

Нагадаємо, в 2024 році журнал Time оголосив «Людиною року» новообраного президента США Дональда Трампа. У 2023-му цей титул дістався американській співачці Тейлор Свіфт. А у 2022 році американський журнал назвав «Людиною року» президента Володимира Зеленського і «дух України».

Британський десантник загинув в Україні під час випробування дрона-перехоплювача

Смерть 28-річного молодшого капрала Джорджа Хулі стала першим підтвердженим випадком загибелі військовослужбовця з Британії (не добровольця. – Ред.) після початку повномасштабного вторгнення росії в 2022 році

Микола ДЕНИСЮК

Повіdomляють, що його життя обірвалося внаслідок «трагічного нещасного випадку» під час спостереження за випробуваннями українськими військами нової оборонної системи – озброєного безпілотнока-перехоплювача. Інцидент стався далеко від лінії фронту і не пов'язаний із ворожим вогнем. За даними джерел BBC, у результаті аварії загинули також двоє українських військових, ще кілька зазнали поранень.

● ПРЯМА МОВА

Марк РЮТТЕ, генеральний секретар НАТО, про те, що станеться, якщо путін захопить Україну:

Нам потрібно чітко розуміти загрозу. Ми – наступна ціль росії. Нам потрібно бути готовими, тому що наприкінці першої чверті XXI століття конфлікти більше не ведуться десь далеко.... росія повернула війну до Європи.

● РЕЗОНАНС

Перекладачка в Європарламенті розплакалася, коли переповідала історію 11-річного українця

Роман Олексів, який постраждав унаслідок ракетного удару країни-агресора росії по Вінниці 14 липня 2022 року, виступив у Європарламенті 10 грудня. Його історія до сліз розчулила перекладачку й присутніх у залі

Василь КІТ

Роман приїхав до Брюсселя на кінопоказ, щоб розповісти свою історію євродепутатам. Він розказав, що був із мамою у Вінниці в клініці, коли туди прилетіли три російські ракети. Мама Романа загинула, сам він дістав важкі опіки, численні уламкові поранення й переломи. «Це був останній раз, коли я бачив свою маму. Це був останній раз, коли я зміг із нею попрощатися», – сказав хлопчик.

На цих словах асистентка віцепрезидентки Європарламенту розплакалася і через сльози не змогла озвучити переклад, їй допоміг інший учасник дискусії. Вона попросила вибачення за емоції й закликала Романа продовжувати, постійно підтримуючи його. «Я маму побачив притиснутою камінням, я бачив лише її волосся, я погладив її волосся і почав вибиратися. Після цього була кома, більше ніж 100 днів реанімації, 36 операцій і майже три роки важкого лікування й реабілітації в Німеччині», – пригадав він.

Роман звернувся до євродепутатів: «Хотів вам сказати, що коли ми разом, ми – сильні. До- повернутися до навчання, танців і музики, а також здобув відзнаку від президента України Володимира Зеленського «Майбутнє України».

Чуйне серце в перекладачки... Аби хоча б десяту частину його передати Дональду Трампу.

поможіть українським дітям. Дякую. Слава Україні!», – завершив свій виступ Роман, який, попри все пережите, пройшов лікування, зміг

Я маму побачив притиснутою камінням, я бачив лише її волосся, я погладив її волосся і почав вибиратися.

● БАТА-ШОУ

«Не мова на нас напала»: Олег Винник знову оскандалився

Ліна ВОГОНЬ

52-річний співак, який зараз живе в Німеччині, заявив, що не можна забороняти російську мову в Україні

приватні школи. Чи китайські, чи англійські. Це дуже добре. Тим паче, в нас, в Україні, дуже величезний відсоток, який розмовляв і розмовляє дотепер російською мовою. Це реально є, воно присутнє», – висловився співак.

«Не мова на нас напала.

Олег Винник мріє заробляти гроші на «собачомовних» «вовчицях»?

напали. Але не через мову», – додав артист.

Напала на нас інша нація – росія. І навіть не росія, а путін. Я маю на увазі – влада...

Напала на нас інша нація – росія. І навіть не росія, а путін. Я маю на увазі – влада... На нас

Бреше у всьому. Бо напад не путін, а мільйони росіян, які вбивають і працюють на

свою загарбницьку армію, і десятки мільйонів, які це підтримують. І напали саме через мову, тобто, через те, що ми – українці. Голос, може, й має той Винник, але в голові – порожньо. І найгірше, що таких недалеких «винників» в Україні ще багато...

● «ІМПЕРІЯ ЗЛА»

росія засудила до 15 років в'язниці прокурора, який видав ордер на арешт путіна

Окрім Каріма Хана, вироки також отримали вісім суддів Міжнародного кримінального суду

Карім Хан вважає путіна військовим злочинцем і видав ордер на його арешт.

Василина СМЕТАНА

Москвський суд заочно засудив до ув'язнення прокурора Міжнародного кримінального суду Каріма Хана. Раніше він видав ордер на арешт російського диктатора Володимира путіна. За

даними генпрокуратури рф, прокурор МКС Карім Хан визнаний винним у тому, що дав вказівки винести «незаконні ордери на арешт громадян

рф». Йому призначено покарання у вигляді 15 років позбавлення волі, з відбуванням перших дев'яти років у в'язниці, а решти терміну – у виправ-

ній колонії суворого режиму. Заочний вирок також ухвалено щодо восьми суддів МКС, визнаних винними «у порушенні російського зако-

нодавства, пов'язаного з незаконним переслідуванням російських громадян». Як відомо, в березні 2023 року МКС видав ордер на арешт російського диктатора Володимира путіна та уповноваженої з прав дитини Марії Львової-Белової. На думку суду, вони «імовірно несуть відповідальність» за незаконне переміщення та депортацію дітей з України та окупованих територій до росії. У відповідь на це слідчий комітет рф порушив кримінальну справу на суддів МКС, які видали ордери на арешт.

Після цього путін назвав суд у Гаазі «малоповажною»

і «несамостійною» організацією, яку не визнають США, Китай і Туреччина. Він також заперечив, що може легко обійти ордер на арешт за рахунок міжурядових угод. Попри ці заяви, путін за останні кілька років відмовився від відвідування кількох країн через загрозу арешту.

До слова, Міжнародний кримінальний суд підтвердив, що ордери на арешт президента рф Володимира путіна та ще п'яти громадян росії, звинувачених у воєнних злочинах в Україні, залишаються в силі, навіть якщо в рамках мирних переговорів під егідою США буде ухвалена всеосяжна амністія.

● ЗНАЙ НАШИХ!

Служба Божа України – найкрутіша спецслужба в світі

Дахи цих будиночків на вантажівках піднялися – і 117 дронів одночасно злетіли в небо.

Найзухваліша операція в історії спецслужб – і провели її українці, наша улюблена СБУ! Спецоперація з ураження стратегічної авіації росії була настільки віртуозно продумана й виконана, що в кремлі досі впевнені, що це зробив Захід. А от на Заході – захоплено аплодують українським фахівцям. Як все відбувалося?

Кирило САЗОНОВ, політолог

Це – визнання. Насправді, без пафосу можемо констатувати – наша спецслужба визнана найкрутішою в світі.

Ми можемо досі звично із захопленням казати про всемогутні Мі-6, Моссад чи ЦРУ, але... Реальність така, що Захід вважає, що нема нікого крутішого за СБУ! Так, видання The Wall Street Journal назвало операцію «Павутина», яку провела СБУ, найзухвалішою операцією сучасної війни і оприлюднило нові деталі. Це не відпрацю-

Операція «Павутина» під керівництвом Василя Малюка знищила буквально за копійки третину авіації росії.

вання по двох чи трьох цілях. Служба Божа України уразила 41 літак стратегічної авіації рф. За один раз!

ності. І – змогли. Підготовку до атаки координував Голова СБУ, генерал-лейтенант Василь Малюк. The WSJ називає

За оцінкою американців, враження значної частини стратегічної авіації рф – це одна з найвидатніших операцій в історії світових спецслужб.

Звісно, за цим стояла дуже ретельна підготовка в режимі надзвичайної секретності. Жодних чуток чи натяків. Дрібниця могла поставити під загрозу всю операцію. Тобто 18 місяців абсолютної секрет-

його вмілим спецслужбістом, який застосовує нестандартні підходи. Він вибудував команду, яка змогла бездоганно реалізувати задум технічно та оперативно.

Що цікаво – росія досі не

визнає, що прогнала українській спецслужбі. Мовляв, операцію нібито вигадали за кордоном. Однак стаття в американському виданні поетапно описує копітку та професійну роботу СБУ над спецоперацією.

Цікаві моменти з матеріалу: СБУ створила інноваційні FPV-дрони з посиленою системою зв'язку та бойовим зарядом, що пропалював корпус літаків і вибухав усередині. До аеродромів дрони доставили в будиночках з дахами, які дистанційно відкривалися та мали живлення від акумуляторів і сонячних панелей.

Агенти СБУ в росії – подружжя українців. СБУ знайшла Артема та Катерину в росії і завербувала. Їх навчили збирати дрони, які доправляли на московію, потім вони орендували склад, наймали водіїв і відправляли вантажівки з будиночками в рейси по всій країні-агресорці.

Як саме відбувалася атака дронів: чотири вантажівки прибули до точок запуску. Дахи будиночків піднялися – і 117 дронів одночасно злетіли в небо. Пілоти з Києва вели їх через стільниковий зв'язок прямо на російські аеродроми й літаки.

Під час «Павутини» в червні СБУ вразила російські літаки Ту-95, Ту-22М3, Ту-160, а також – унікальні літаки-розвідники А-50. Збитки росії склали понад 7 мільярдів доларів. За оцінкою американців, враження значної частини стратегічної авіації рф – це одна з найвидатніших операцій в історії світових спецслужб.

Я вітаю з визнанням усіх, хто дотичний до цієї операції. Особливо тих, про кого ще довго не можна буде казати вголос. Генерал Малюк насправді перетворив СБУ на ефективну спецслужбу у воюючій країні, для якої немає нереальних завдань.

● ГУЧНА СПРАВА

За розкопки в Криму: в Польщі затримали російського археолога

Його з листопада минулого року розшукує українська прокуратура

Василь КІТ

У Варшаві співробітники Агентства внутрішньої безпеки затримали відомого російського археолога, співробітника російського державного музею «Ермітаж» Олександра Бутягіна, який опинився в Польщі проїздом – він їхав із Нідерландів, де проводив серію лекцій.

В Україні археолога підозрюють у незаконному проведенні розкопок на об'єкті культурної спадщини у Керчі, в окупованому Криму (стаття передбачає до 5 років позбавлення волі). За версією слідства, після окупації

Як каже Служба безпеки України, незаконні розкопки, якими керував завідувач відділом античної археології музею «Ермітаж» Олександр Бутягін у Криму, завдали Україні шкоди на суму понад 200 мільйонів гривень.

півострова Бутягін, як керівник Мірмекійської археологічної експедиції «Ермітажу», не маючи дозвілних документів від компетентних органів України, незаконно проводив розкопки на об'єкті культурної спадщини (стаття передбачає до 5 років позбавлення волі). За версією слідства, після окупації

В Офісі генпрокурора України заявили, що він своїми діями

ціонального значення, що охороняється законом». Бутягіна затри-

Бутягіна затримали на 40 днів, Україна вимагатиме його екстрадиції.

«фактично здійснював руйнування об'єкта на-

мали на 40 днів, Україна вимагатиме його екс-

традиції.

Представниця мзс росії Марія Захарова підтвердила, що археолога зупинили на підставі міжнародного ордеру на арешт, виданого Україною. Вона висловила сподівання, що польська влада «усвідомлює абсурдність» висунутих проти вченого звинувачень.

Це перший випадок затримання в Європі високопоставленого науковця за незаконні археологічні розкопки на об'єкті культурної спадщини України, заявила старша наукова співробітниця Інституту археології України Еwelіна Кравченко. «Це важливо ще й тому, що Бутягін мав широкі зв'язки в наукових колах Європи і його там добре приймали», – каже Кравченко. Крім того, на її думку, затримання Бутягіна перекриває один із інформаційних каналів російської федерації в Європі, адже він – визнаний і відомий вчений.

● Я ТАК ДУМАЮ!

«путін не змушував – він запропонував гроші»

Я поки не бачу в російського керівництва бажання оголошувати масову мобілізацію. Вони сформувавши армію найманців і цим самим знизили ризик протестів

Віталій ПОРТНИКОВ, журналіст, публіцист, письменник, телеведучий, член Українського ПЕН-клубу

М и часто дивуємося: чому суспільство не реагує на величезну кількість загиблих? Але для росіян масштаб жертв ніколи не був вирішальним фактором у сприйнятті реальності.

Це ситуація, яка різко відрізняється від Другої світової війни чи війни в Афганістані. У тих випадках людей просто забирали до війська, не питаючи згоди. І тоді їхні родини запитували владу: чому ви їх туди послали?

Під час Другої світової таких питань було менше, адже захищали Батьківщину, яка зазнала агресії. Але вже тоді виникали обурення щодо кількості жертв і того, як маршали вели війну, не шкодуючи солдатів.

В Афганістані – все було інакше. Туди відправляли строковиків, 18 – 19-річних хлопців, які не хотіли там воювати. Найбільшим жахом тоді було потрапити в армію й поїхати в Афганістан. Було ухвалено рішення, що студенти не зможуть завершити навчання, а мають іти служити одразу після настання призовного віку. Ти закінчив перший чи другий курс – і вже в армії. Багатьом це зламало життя.

Зараз усе інакше – людям пропонують гроші за підписання контракту. Це, до речі, теж урок чеченської війни. Тоді, коли в Чечню направляли строковиків, це викликало масове невдоволення. Почалися протести, набрав ваги Комітет солдатських матерів. У результаті вирішили: строковики не можуть служити в зоні бойових дій. У нинішній війні їх залучали лише в окремих випадках, наприклад, у Белгородській області, яка формально не є зоною бойових дій.

Коли людині платять, і вона добровільно підписує контракт – її загибель сприймається інакше. Це виглядає як ризикована, але добре оплачувана робота. Хтось захотів ці гроші й загинув, а хтось не захотів і залишився живий. Це сприймається як вибір – не як примус. путін, мовляв, не змушував – він запропонував гроші.

Але якщо одного дня гроші закінчаться і почнеться відкрита мобілізація, суспільна реакція може бути зовсім іншою. Тоді війна стане справді «російською». Люди почнуть ставити питання: чотири роки війни – заради чого? Чому так і не змогли перемогти? Якщо потрібно мобілізувати, то, можливо, варто запитати в генералів і політиків, чому вони не впоралися з цим раніше.

Це саме те, що зараз – між рядків – звучить у питаннях, які Дональд Трамп адресує путіну: «Якщо ти не можеш вирішити це за чотири роки, то чого ти взагалі прагнеш?».

Якщо почнеться масова мобілізація, ці питання вийдуть на поверхню. Влада шукатиме обхідні механізми, щоб не виглядати як режим, що знову мобілізує людей. Адже досвід Афганістану, Чечні й часткової мобілізації 2022 року їх багато чому навчив. Тоді чоловіки навіть не стали чекати – одразу рвонули на кордони.

Черги на виїзд із країни – це був потужний сигнал. Особливо на тлі слабкої економіки, коли країна не може дозволити собі втрату ще й активної робочої сили.

● ТІЛЬКИ ФАКТИ

• **Європейський Союз 12 грудня заморозив російські активи в Європі на невизначений термін.** Це зроблено, щоб Угорщина та Словаччина, уряди яких дружні до росії, не могли запобігти використанню мільярдів євро на підтримку України.

• **Лукашенко пообіцяв спецпосланцю президента США Дональда Трампа з питань білорусі Джону Коулу припинити польоти повітряних куль над Литвою.** Таким чином «сябри» переправляють в Євросоюз контрабандні цигарки.

• **Захист і ремонт енергообладнання залишаються одними з ключових пріоритетів для енергетиків, проте фізично неможливо охопити всі 3,5 тисячі підстанцій середньої напруги в Україні.** Про це заявив заступник міністра енергетики Роман Андарак.

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

На Львівщині підприємця хотіли вбити дроном

Безпілотник атакував спальню

Лія ЛІС

Правоохоронці встановлюють тип дрона, але очевидно, що йдеться не про «Шахед», а про невеликий FPV. «BBC Україна» в поліції сказали, що це може бути першим замахом на вбивство з використанням цієї технології.

Вибух стався у житловому будинку в селі Сокольніки – поруч зі Львовом. За попередніми даними, на другому поверсі будинку в одній із кімнат виявили діру в стелі. Правоохоронці зафіксували пошкодження даху та меблів. На щастя, на момент інциденту четверо мешканців будинку були в інших кімнатах, ніхто не постраждав.

У будинку проживає подружжя підприємців. Прокуратура відкрила справу про замах на умисне вбивство, вчинене способом, небезпечним для життя багатьох осіб.

Інцидент прокоментував керівник Національної поліції Іван Вигівський. «Випадок на Львівщині, де дрон влучив у приватний будинок, ще раз підтвердив, що Україна потребує оновленого та дієвого законодавства у сфері використання безпілотних літальних апаратів», – зазначив він.

На Київщині судили жінку, яка спалила свого сина живцем

Вона отримала 14 років тюрми

Ліна ВОГОНЬ

У Білій Церкві 60-річна жінка облила свого 37-літнього сина легкозаймистою рідиною та підпалила. Таким чином вона хотіла помститися йому за схильність до алкогольних напоїв. Подія трапилася 12 червня 2024 року. Про випадок поліції повідомили медики. З лікарні заявили, що в одній із квартир сталася пожежа, внаслідок якої 37-річний чоловік отримав опіки всього тіла.

«Правоохоронці з'ясували, що матір прийшла до кімнати, де відпочивав її син та через помсту облила його легкозаймистою сумішшю і кинула підпалений сірник. Одяг чоловіка почав горіти, він прокинувся від болю та впав на підлогу. На крики допомоги прийшла сусідка та допомогла загасити постраждалого. Згодом медики діагностували у нього 86% опіків всього тіла різного ступеня. На жаль, від отриманих травм чоловік помер у лікарні», – розповіли правоохоронці.

Жінку доправили до ізолятора тимчасового тримання, де їй було повідомлено про підозру в умисному вбивстві, вчиненому з особливою жорстокістю. Жінку засуджено до 14 років позбавлення волі.

● НЕСПОДІВАНІЙ ПОВОРОТ

Син космонавта Каденюка покінчив із життям?

У родині були суперечки щодо спадщини

Ліна ВОГОНЬ

У Києві знайшли мертвим 41-річного Дмитра Каденюка, який є сином першого космонавта незалежної України Леоніда Каденюка. Тіло виявила його мати Віра Каденюк.

За словами знайомих родини, Дмитра знайшли біля вхідних дверей. Чоловік був у крові, у руці тримав ніж, а на тілі були численні порізи.

У поліції Києва повідомили, що однією з версій трагедії є самогубство, однак це лише попередні дані. «За всіма першочерговими ознаками, після спілкування із судово-медичним експертом, слідство зараз схиляється до версії самогубства. Але, щоб з'ясувати обставини,

призначено низку експертиз. Вони або підтвердять, або спростують, дадуть відповіді на низку питань. Зокрема і на такі: чи використовувався той ніж, чи міг цей чоловік нанести собі такі ушкодження», – повідомили джерела ТСН серед правоохоронців.

За офіційною інформацією поліції, загиблий впродовж тривалого

● ВАЖЛИВІ СЛОВА

Я рідко зустрічав в армії людей, народжених для війни

У моїй першій роті служила Юля – шкільна вчителька з очима Бембі. Сергій – цирковий мім із позивним «Шиш». Юра – фахівець із Близького Сходу, який 26 лютого 2022 року мав летіти до Віфлеєма. Ніхто з них тоді не був винятком. Навпаки – вони стали новим правилом

Павло КАЗАРІН, журналіст, публіцист, теле- і радіоведучий

Кадрова армія здатна вкрати час, поки вчорашні цивільні вчаться бути солдатами. Вона його й вигравала – доки країна звикала до повномасштабної війни. А потім настала епоха «невійськових військових». Вони всі пішли воювати не тому, що мусили, а тому, що хтось же мав це робити.

У 2022 році українська армія стала по-справжньому народною. У ній почали служити директори й робітники. Батьки й діти. Артисти театрів, держслужбовці й учорашні студенти. Я зустрічав на фронті власників приватних клінік, які стали начмеддами. Барменів, що служили в ППО. Айтішників, які перекаліфікувалися на пілотів дронів. Старі межі – регіональні, вікові чи майнові – втратили сенс.

«З хороших менеджерів виходять хороші командири», – цю фразу я чув тричі. Вперше – від командира батальйону на Донеччині. Вдруге – від головного сержанта розвідроті на Запорізькому напрямку. І втретє – під Харковом від людини, яка займала 88-ме місце у списку українського Forbes. Усі троє до війни займалися бізнесом – і всі троє були хорошими командирами.

У перший рік українська армія виросла утричі – і нові люди принесли до ЗСУ нові компетен-

Ви чекали головного моменту у своєму житті, щоб проявити себе? Вітаю – цей момент настав.

ції. Їм ніхто не встиг пояснити, що «так не можна», тому вони почали створювати речі й процеси з категорії «а що, так можна було?». Слабкою стороною армії вважають бюрократію й неповороткість – тож цивільні не цуралися цю неповороткість ігнорувати. В армію раптово увірвалися низова ініціатива й горизонтальні зв'язки. Усе те, чим традиційно сильне українське суспільство.

Усіх цих людей до війни армія просто не могла собі дозволити – хоча б за зарплатним принципом. Саме вони подарували Збройним силам

подряпану написом поверхні, вона належала якомусь СОБРівцю з Мурманська. Я крутив її в руках і думав про те, що спершу вони надсилали в нашу країну своїх ментів. Потім – своїх зеків. Найкраща ілюстрація того, що у 2022 році на нас напала в'язниця.

І з цією в'язницею сьогодні воюють наші звичайні незвичайні люди. Ті, хто не збирався, не планував і не готувався стати військовими. Кожен із них із задоволенням зніме з себе форму, коли настане час. А поки він не настав – ці люди його наближають.

Особлива людина, створена для війни, щоранку відображається у вашому дзеркалі.

ту гнучкість і адаптивність, що дозволила нам вистояти. Критерієм хорошого командира стало знання свого особового складу. Бо до армії прийшли логісти корпорацій і власники бізнесів, менеджери й юристи, медійники й інженери. Уміння адаптувати їхні цивільні навички до військової реальності відрізняло передовий підрозділ від пересічного.

Пам'ятаю, як на запасному медпункті на Донеччині, де відлежувалися наші контужені, мені трапилася на очі трофейна прострелена каска. Судячи з

До повномасштабного вторгнення в нашої країні звучали голоси, які продавали ідею суто професійної армії. Такої, що складається лише з фахівців, для яких війна – покликання. Ці голоси помилялися.

Їх складно за це судити, адже останні сорок років більшість війн на планеті були зіткненнями регулярних армій із партизанським опором. Такі війни зазвичай претендували на статус «локальних» і «обмежених у часі». Але наша війна – це зіткнення двох повноцінних військових машин. У якій, до

часу мав депресивні розлади, а напередодні ввечері у нього стався нервовий зрив.

Дмитро Каденюк працював у Малій академії наук, там відмовились від будь-яких коментарів.

Тим часом у ЗМІ, з посиланням на знайомих родини, передава-

того ж, застосовується вся відома світові номенклатура озброєння. Світ не бачив такого десятиліттями, і тому звичні правила тут більше не діють. Нам випало жити у світі дорослих викликів і дорослого вибору.

Причому «дорослість» – це не питання віку. «Дорослість» – це критерій відповідальності. Діти схильні жити з зовнішнім локусом контролю, списуючи свої успіхи чи невдачі на зовнішні чинники. Дорослі живуть із внутрішнім локусом контролю, покладаючи відповідальність за обставини свого життя на самих себе.

Українське суспільство проходить цей тест просто зараз. Комусь зручніше визнати себе малими й безпорадними. Іншим доводиться тягти за себе – і «за того хлопця». Одні кажуть, що безпека – це справа інших. Інші тримають небо, щоб воно не впало решті на голови. Жодної принципової різниці між тими, хто вже в армії, і тими, хто ще ні, – не існує. Особлива людина, створена для війни, щоранку відображається у вашому дзеркалі. Ви чекали головного моменту у своєму житті, щоб проявити себе? Вітаю – цей момент настав.

Немає нічого дратівливішого, ніж фраза «вірю в перемогу». Ваша віра нічого не варта, якщо ви жодним чином цю перемогу не наближаєте. Ідентичність – це сума подій, які сталися у вашому житті. І якщо у вашому житті не сталася війна – це виключно простір вашого особистого вибору.

Костя – львівський айтішник, який учив нас виживати під Бахмутом. Тарас – дизайнер-доброволець, який самотужки створив брендбук Збройних сил. Ангеліна – 21-річна дівчина-веганка, яка після журфака КНУ прийшла літати на «крилі». Дмитро – «бусифікований» програміст, що став одним із кращих технарів роти.

У нас в армії зібралася чудова компанія. Просто зараз вона переписує правила гри для цього століття. Проводить водорозділ між свободою і рабством. Пише підручник історії й створює посібники з військової справи. Ви завжди можете стати співавтором.

Для цього потрібно не так уже й багато – вдягнути пікель.

Фотоколлаж: womanel.com.

В оточенні родини космонавта Леоніда Каденюка ставлять під сумнів попередню версію смерті його сина Дмитра – самогубство.

римували погрози від іншого сина космонавта від першого шлюбу, Володимира, який також претендує на майно.

ДОВІДКОВО:

Леонід Каденюк – український льотчик-випробувач 1-го класу, політичний діяч, генерал-майор авіації, перший космонавт незалежної України – у 1997 році здійснив космічний політ на шатлі

Дмитра знайшли біля вхідних дверей. Чоловік був у крові, у руці тримав ніж, а на тілі були численні порізи.

ли, що передсмертної записки у квартирі не було, а його травми можуть свідчити про боротьбу. Відомо, що після смерті відомого космонавта Леоніда Каденюка між його рідними виникли суперечки щодо спадщини, зокрема 4-кімнатної квартири на Печерську. Віра Каденюк також розповідала журналістам, що вона та її син от-

NASA «Columbia» у складі міжнародної місії STS-87. Леонід Каденюк досконало знав різні типи космічних кораблів та літав більш ніж на 50 типах літаків різного призначення, здебільшого – винищувачах. Загалом провів у небі більше 2 400 годин.

Помер 31 січня 2018 року від раптової зупинки серця під час традиційної ранкової пробіжки. Похований на Байковому кладовищі.

● О, ЧАСИ! О, ЗВИЧАЙ!

Дві львів'янки продали за кордон щонайменше 25 дітей

Сиріт використовували для оформлення фальшивої опіки на ухилиянтів

Марта САЛО

На Одещині правоохоронці викрили схему вивезення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за кордон. До схеми були причетні дві львів'янки. За даними слідства, зловмисники переправляли дітей за кордон для незаконного усиновлення іноземцями. Щоб реалізовувати оборудку, вони оформлювали опіку на підставних осіб, переважно чоловіків призовного віку, даючи їм можливість уникнути мобілізації.

Для оформлення опіки зловмисники використовували підроблені документи, зокрема фальшиві довідки про доходи, договори оренди житла та свідоцтва про хрещення, які нібито підтверджували статус опікунів як хрещених батьків дітей. Це давало змогу проводити процедуру за спрощеною системою.

Крім того, ділки чинили тиск на посадовців служб у справах дітей і військовослужбовців ТЦК та СП. Вони видавали себе за впливових осіб, зокрема з Офісу Президента України, органів із питань усиновлення та

Для оформлення опіки зловмисники використовували підроблені документи.

адвокатської спільноти. Один з учасників угруповання, який проживає за кордоном, при-

в оману військовослужбовців ТЦК та СП й посадовців органів у справах дітей, зловмисники

Максимальне покарання за ці злочини – до 15 років позбавлення волі з конфіскацією майна або без такої.

кривався діяльністю міжнародної благодійної організації.

«У такий спосіб, вводячи

добивалися ухвалення позитивних рішень щодо призначення опікунами підібраних

осіб, забезпечення їх відстрочками від мобілізації та дозволами на виїзд дітей за кордон», – зазначила пресслужба поліції.

Жертвами схеми стали щонайменше 25 дітей. 13 із них зловмисники незаконно перевезли за кордон і передали іноземцям на виховання, утримання та усиновлення. Ще 12 дітей не встигли вивезти. За кожну таку оборудку учасники схеми отримували значні суми грошей.

Наразі двом жителям Львова та їхньому помічнику з-за кордону повідомили про підозру за кількома статтями: організація переміщення та передачі людини, вчинена з метою експлуатації; організація незаконного переправлення осіб через державний кордон України; підроблення офіційного документа, а також виготовлення підроблених печаток, штампів чи бланків підприємств.

Максимальне покарання за ці злочини – до 15 років позбавлення волі з конфіскацією майна або без такої. Двоє підозрюваних були затримані поліцейськими. Суд уже обрав їм запобіжні заходи у вигляді тримання під вартою з правом внесення застави в розмірі понад 2 мільйони гривень. Слідство триває та встановлюється повне коло людей, які причетні до злочинної схеми.

● ОЦЕ ТАК-ТАК!

Чоловік став батьком щонайменше 197 дітей...

Але донор мав сперму з мутацією, яка викликає рак. Частина з малят уже померли від онко...

Ліна ВОГОНЬ

Біологічний матеріал від донора з 2005-го отримував Європейський банк сперми. Згодом зразки використовували для процедури жінкам протягом близько 17 років у 14 країнах, йдеться в розслідуванні bbc.com.

Донор був здоровим і пройшов перевірку, однак виявилося, що він мав мутацію ДНК. Через це у чоловіка був пошкоджений ген TP53, який відіграє вирішальну роль у запобіганні виникненню ракових клітин. На момент донорства мутація не вважалася онкогенною.

Тепер відомо, що діти, народжені з ураженою сперми (небезпечну форму TP53 містять до 20% сперматозоїдів), мають

До 20% сперми донора містили небезпечну мутацію, яка збільшує ризик раку.

мутацію в кожній клітині тіла. Цей стан відомий як синдром Лі Фраумен – важке спадкове ракове захворювання. Хворі мають ймовірність до 90% розвитку онкології в дитинстві та раку молочної залози.

Щоб виявити пухлини вчасно, пацієнтам зі синдромом Лі Фраумен потрібно щороку проводити МРТ тіла та головного

мозку, а також ультразвукове дослідження черевної порожнини. Жінки із цим станом часто видаляють груди, щоб знизити ризик онкології.

Після виявлення проблем із біологічним матеріалом, Європейський банк сперми «негайно заблокував» донора.

Лікарі Європейського товариства генетики повідомили,

що рак мали 23 дитини з 67, які були народжені завдяки пошкодженому біологічному матеріалу. Водночас журналісти з'ясували, що донор став батьком щонайменше 197 дітей.

За словами генетикині раку з Університетської лікарні Руана у Франції Едвіге Каспер, у деяких дітей розвинулися два види раку. Деякі з них померли в «дуже ранньому віці».

Професор Аллан Пейсі, який раніше керував Шеффілдським банком сперми у Великій Британії, назвав випадок жахливим, але сказав, що зробити сперму повністю безпечною – неможливо.

«Неможливо перевірити все. Ми приймаємо лише 1% або 2% з усіх чоловіків, які подають заявку на донорство сперми за чинною процедурою скринінгу, тому, якщо ми зробимо її ще жорсткішою, у нас не буде жодних донорів сперми – ось де полягає баланс», – сказав Пейсі.

● ТІЛЬКИ ФАКТИ

- У 2025 році в Польщі працювали 92% довоєнних українських іммігрантів, а серед тих, хто переїхав після початку повномасштабного вторгнення, таких уже 78%. Про це свідчать результати нового масштабного опитування Народного банку Польщі (NBP).
- Близько 5000 старшокласників зі Львівщини виїхали за кордон. Це – 15% вступників із регіону, повідомив директор департаменту освіти та науки ОДА Паска.
- ДП «Ліси України» прийняло рішення залишити незмінною ціну на дрова для населення та соцсфери до кінця опалювального сезону.
- В ООН повідомили про зростання рівня материнської смертності в Україні серед вагітних жінок під час повномасштабної війни. З 2023 по 2024 рік він збільшився майже на 40%.
- На Волині станом на грудень проживають 369 офіційних мільйонерів, які задекларували свої статки за підсумками 2024 року. Торік було 248 мільйонерів.

● У НОМЕР!

Під час хаотичної стрілянини Алекс Клейтман закритив собою від куль дружину.

Терористи розстріляли людей під час єврейського свята

Серед 16-ти загиблих є діти

Ліна ВОГОНЬ

УБИВЦЯМИ ВИЯВИЛИСЯ БАТЬКО І СИН

14 грудня на пляжі Бондай у Сідней, що в Австралії, сталася стрілянина. У цей час там проходив масовий захід, присвячений першому дню святкування Хануки (єврейське свято світла й добра. – Ред.), на який зібралися сотні людей.

Очевидці повідомляють, що пролунали десятки пострілів – імовірно до 50. Люди в паніці почали тікати з пляжу. Під час поліцейської операції були поранені двоє нападників. Шукають можливого третього. Інцидент уже розслідують як теракт.

Відомо про щонайменше 16 загиблих, серед яких є діти. Також близько 60 осіб отримали поранення, серед них двоє поліцейських, які перебувають у важкому, але стабільному стані. Вік загиблих – від 10 до 87 років. Наймолодшою жертвою є 10-річна Майльда.

Прем'єр-міністр Ізраїлю Біньямін Нетаньяху заявив, що попереджав прем'єр-міністра Австралії Ентоні Альбанезе про те, що підтримка Австралією палестинської державності сприятиме зростанню антисемітизму.

Як виявилось, нападниками на пляжі Бонді були батько та син віком 50 і 24 роки. Старший чоловік загинув на місці, а його 24-річний син перебуває у критичному стані в лікарні.

СЕРЕД ЖЕРТВ СТРІЛЯНИНИ Є УКРАЇНЕЦЬ

Під час теракту в Сідней загинув уродженець України Алекс Клейтман. За словами його дружини Лариси, чоловік зазнав смертельного поранення, коли намагався прикрити її собою під час нападу. «Він підвівся, щоб захистити мене, і куля влучила йому в голову», – розповіла жінка журналістам. Алекс Клейтман пережив Другу світову війну ще дитиною – у ті роки

Під час теракту в Сідней загинув уродженець України Алекс Клейтман.

він перебував в евакуації в Сибіру. Подружжя прожило разом понад пів століття, а до Австралії емігрувало з України вже у зрілому віці. Щороку Алекс і Лариса відвідували традиційне святкування Хануки...

ДО РЕЧІ

Попри війну, Україна залишається однією з найбільш безпечних держав для євреїв на планеті. 14 грудня у Києві на Майдані Незалежності за участі мера Віталія Кличка запалили свічки на Ханукальний Менорі – найбільшій в Європі.

Усі, хто словом і ділом підтримує існування Української Держави та є її громадянином, належить до української політичної нації, – незалежно від свого етнічного походження. І обов'язок української держави задовольнити культурно-релігійні потреби етнічних меншин, з якими українці живуть століттями пліч-о-пліч. Така взаємна толерантність лише зробить нашу державу стійкішою на тлі агресивних зазіхань росії.

● НЕ ПРОПУСТИТЬ!

Шукайте зворушливу історію «Після загибелі чоловіка-Героя Ірина Хвас, мама двох дітей з Волині, стала військовослужбовцем» на сайті volyn.com.ua за цим QR-кодом:

● ПРЯМА МОВА

Віктор ТАРАН, блогер, про те, скільки триватиме війна:

Війна на виснаження триватиме й надалі майже весь 2026-ий рік, росія продовжуватиме тиснути на лінії фронту, оскільки має там перевагу і не бачить жодних причин зупинитися... Єдине, що може змінити ситуацію з переговорами – це кардинальна зміна на полі бою на користь України. А це неможливо здійснити, поки фронт не поповниться новими солдатами та офіцерами. Для цього влада має почати реальну боротьбу із СЗЧ та проваленою мобілізацією...

● ШОК!

«Я 7 років прожила в квартирі з тілом мертвої сестри»

ФОТО: hromadske.ua.

Закінчення.
Початок – на с. 1

Денис БУЛАВІН,
«Громадське».

Ми поговорили з нею, щоб зрозуміти, як таке могло статися. Чому ні школа, ні сусіди, ні родичі, ні соціальні служби не помічали, що в родині коїться щось не те, адже очевидно факт мертвого тіла сестри в квартирі в певний спосіб впливав на Заріну. Зрештою – від тіла, яке розкладається, йде специфічний запах, який нічим не можна приховати. Невже сусіди нічого не помітили?

Далі – пряма мова Заріни:

«МАМА СПАЛА ІЗ СОКИРОЮ ПІД ПОДУШКОЮ»

Наша сім'я завжди була бідна. Мама (Оля. – Ред.) перестала працювати, коли мені було п'ять. Ми росли без татів. Ми з сестрою Дариною народжені поза шлюбом від різних батьків. Жили на допомогу матері-одиначки, ще була якась субсидія. Попри те, що мама не працювала й була вдома, моїм розвитком займалася сестра. Завдяки їй, я спершу добре вчилася.

Коли мені було 8 років, у мами помер батько. Вона його дуже любила. Після цього почала змінюватися. Заклеювала вікна папером, спала із сокирою під подушкою. Тоді вона казала, що бачить щось, чує голоси. Я цього не бачила й не чула. І було дуже дивно, що я відчувую одне, а мама – зовсім інше.

Тоді мама ще спілкувалася зі своєю матір'ю та сестрами. Ті лише інколи казали: «Олю, що ти чудуєш?».

«У ШКОЛІ МЕНЕ БИЛИ МАЙЖЕ НА КОЖНІЙ ПЕРЕРВІ»

Мама була проти будь-якого спілкування з людьми. До 19 років вона водила мене за руку. Постійно повторювала, що мене можуть викрасти. Ніде мене не

залишала саму. Могла ховати ключі, щоб я не могла сама відчинити двері.

У школі мене били майже на кожній перерві. Тому, коли питають, чому я нікому не могла розповісти, мені нікому було сказати. Мене били однокласники, вчителі мене принижували, казали, що я – бідна, постійно допитували, чому в мене така мама? У мене не було відчуття, що хтось із дорослих може допомогти.

Був випадок: цілий клас переслідував нас із мамою аж до дому після того, як вона мене забрала зі школи. Вони йшли шеренгою, кричали матами, кидали бруд. І коли моя мама не може себе захистити, а я маю захищати її від дітей – це дуже важко. Вчителі це бачили, ніхто нічого не робив.

«МИ СПАЛИ З МЕРТВОЮ ЛЮДИНОЮ 4 – 5 ДНІВ В ОДНОМУ ЛІЖКУ»

Старша сестра Дарина навчалась в училищі, отримувала стипендію і приносила гроші додому. Я у школі отримувала їжу для «бесплатників» і носила її додому. Сама у школі не їла. З 2004 року ми голодували. Бувало, що на день був лише шматочок хліба. Моя мама важила до 40 кілограмів.

Приблизно тоді ж, коли мама змінилася, в сестри почалися серйозні проблеми зі здоров'ям. У неї був сильний псоріаз і якісь напади – можливо, епілепсія. Спочатку мама викликала «швидку». Але потім зовсім перестала водити сестру до лікарів. Під час нападів сестрі здавалося, що вона помирає. Вона могла кричати. Мене це дуже лякало. Її – теж, бо не розуміла, що з нею відбувається. Вона продовжувала ходити в училище, але й там у неї траплялися напади. Через це її почали булити, друзів вона там не мала. Потім взагалі перестала виходити з дому. Після смерті її не шукав ніхто.

Це сталося 19 грудня 2006 року. Моя сестра кричала весь день, а ввечері перестала... Мама сказала, що

Смерть Дарини нікого не цікавила – і її тіло перетворилося в мумію.

Дарина жива, що її треба покласти в ліжку й відігріти. Ми спали з мертвою людиною 4 – 5 днів в одному ліжку.

Мама заборонила мені говорити про це комусь. Лякала тим, що мене посадять у колонію і будуть насилувати. Якщо хтось із людей її питав, де Дарина, мама казала, що сестра вийшла заміж і виїхала за кордон. У мене не було думки звернутися до когось. Відчувала, що я сама в маленькій кімнаті й більше нікого немає у світі. Світ показав, що я нікому не потрібна.

Мама перестала сміття виносити з квартири. Коли зламався туалет, ми випорожнювались у пакет, який вона залишала в квартирі. Я не милася.

Якось сусідка Наталя прийшла з поліціантом і працівниками ЖКГ, які перекидають воду. Вони вибили нам двері й побачили сміття. Але до кімнати, де лежала моя сестра, не заходили. Подивилися на мене й сказали: «О, ще одна хвора росте... ще одна «ку-ку». Перекрили воду й пішли.

Цей випадок багато що показує. Бо зайшов представник влади, побачив це все, посміявся й пішов. Я була неповнолітня. Вони мали б

повідомити соцслужби, але ніхто нічого не зробив. Мама взагалі не платила за комунальні. Нам відключили світло, газ, воду.

Також мама перестала сміття виносити з квартири. Коли зламався туалет, ми випорожнювались у пакет, який вона залишала у квартирі. Я не милася. Я бруд зчищала із себе. Мама мене не пускала на медогляд у школі, поки я туди ходила...

Цілий рік після того, як мені не зарахували дев'ятого класу, я сиділа вдома. Я зрозу-

«Я залишилася нормальною людиною. І хочу використати це для чогось хорошого», – каже сьогодні після пережитого пекла доросла Заріна.

Після закінчення школи, коли я працювала в теплиці в Костянтинівці, мені, чесно кажучи, на думку не спадало, що комусь можна розповісти про все це. Смерть сестри стала для мене точкою, після якої все завмерло...

(Після півтори року роботи в теплиці Заріна переїхала до Києва, де працювала офіціанткою та продавчицею, утримувала свою маму. – Ред.).

«Я САМА КРЕМУВАЛА СЕСТРУ»

...Багато людей не вірять, бо це лякає. Але це сталося. Моя мама не була наркозалежною, не була класичною алкоголічкою. І я виросла нормальною, хоча були мільйони шансів стати зовсім іншою. Якщо це трапилося зі мною, значить, це може повторитися і з іншими.

Це більше про систему. Якби соцслужби прийшли раніше – нас би забрали, можливо, в дитбудинок. Там теж – не найкращі умови, але моя сестра була б жива. І скільки таких історій за зачиненими дверима... Ми жили на п'ятому поверсі, сусіди – з усіх боків, і нікому нічого не було потрібно.

(У серпні 2025-го, коли фронт наблизився до Костянтинівки, Заріна вивезла

маму до Києва. Орендує їй квартиру й забезпечує продуктами. – Ред.).

Зараз моїй мамі призначена судово-медична експертиза. Моя єдина надія – що її встановлять діагноз і буде якийсь подальший рішення. Можливо, її покладуть у клініку. Бо я не справляюся. Не можу і не хочу, тому що тепер ця ситуація сприймається значно важче.

Я сама кремувала сестру. І мама, мабуть, навіть не знає, що я це зробила. Експертиза встановила ненасильницьку смерть. Але після 18 років важко точно визначити причину.

Що я відчуваю до мами зараз? Якщо думати, що вона хвора людина і їй потрібна допомога, то мені її шкода. Таке може статися з будь-ким. Ми опинились у просторі, де були невидимими. Але з іншого боку, у мене дуже багато негативних емоцій.

Зараз я поставила собі за мету побудувати нормальне, щасливе життя. Це мій обов'язок перед собою – зробити своє життя хорошим, бо мені дано шанс вижити. Якось так сталося. Я залишилася нормальною людиною. І хочу використати це для чогось хорошого, а не для того, щоб далі боротись із цим жахом.

● ОТ СВОЛОТА!

На Хмельниччині чоловіка засудили до довічного за зґвалтування падчерки

Події відбулися у 2022-му, коли дівчинці було 11 років

Ліна ВОГОНЬ

Поки дружина була на роботі, зловмисник користувався безпорадним станом дитини (звичай дівчинка спала) та декілька разів упродовж року зґвалтував її. Зрештою, дитина все розповіла матері, і та звернулася із заявою до поліції. Зловмисника затримали. Він уже раніше притя-

гувався до кримінальної відповідальності. Під час обшуку в чоловіка виявили також нелегальні набої та порох.

Слідчі поліції в квітні 2023 року завершили розслідування і передали матеріали до суду. Зловмисник всіяко затагував розгляд, не визнавав своєї вини та намагався уникнути відповідальності.

Нещодавно суд завершив розгляд кримінального провадження, визнав 48-літнього чоловіка винним за ч.ч. 4, 6 ст. 152 (Зґвалтування, вчинене повторно, щодо особи, яка не досягла

14-річного віку) та ч. 1 ст. 263 (Незаконне поводження з боєприпасами та вибуховими речовинами) Кримінального кодексу України та засудив його до довічного ув'язнення.

ДО РЕЧІ

Довічне ув'язнення застосовується замість смертної кари, яку Україна скасувала в 2000 році. На 1 лютого 2024 року серед усіх осіб, які утримуються у виправних установах та СІЗО України, 1 593 людини були засуджені саме до довічного ув'язнення.

● ТІЛЬКИ ФАКТ

Національний банк України 12 грудня ввів у обіг пам'ятну монету «Служба безпеки України. Захищаємо Україну разом!» (на фото). Нова монета присвячена діяльності Служби безпеки України та її унікальній спецоперації «Павутина».

Історії неймовірних людей, які надихають, – у новому нашому виданні –

«Цікава читанка»

ПЕРЕДПЛАТИТЬ! ВСЬОГО 18 ГРИВЕНЬ НА МІСЯЦЬ.

Передплатний індекс: 38036.

На аверсі монети – «троянський кінь», за яким видно силует вантажівки, що перевозитиме FPV-дрони на бойові позиції.

ОСОБЛИВИЙ ВИПАДОК

Спочатку нирку пересадили Юлії, а через 16 років – її доньці

Тато віддав свою нирку для Даринки, а її мамі раніше – бабуся.

карню, спеціалісти якої зможуть допомогти за найгіршого розвитку подій. Обрала Лікарню Святого Миколая у Львові.

Коли родина туди звернулася, у Даші рівень креатиніну – головного індикатора здоров'я нирок – сягнув уже критичної позначки – більше 600 за норми до 100. Органісти почали відмовляти. Лікарі стали обережно готувати маму до новини про необхідність діалізу та трансплантації.

Юлія спокійно їх зупинила і повідомила, що знає про це все. Адже сама пройшла та-

кий шлях, а спусковим гачком для неї була ангіна. І вже 16 років жінка живе з пересаженою від її бабусі ниркою.

відділення Лікарні Святого Миколая Дмитро Шевчук. – У Дарії з мамою скоріше за все був нефротичний синдром – це аутоімунне захо-

Це був перший такий випадок у нашій лікарні, коли хтось із батьків дитини, якій потрібна трансплантація, сам із пересаженою ниркою.

«Це був перший такий випадок у нашій лікарні, коли хтось із батьків дитини, якій потрібна трансплантація, сам із пересаженою ниркою, – розповідає завідувач урологічного

рювання, яке активізується при перенесенні сильної інфекції, і організм нищить свої нирки. Але приємно бачити, що жінки після пересадки можуть спокійно вагітніти і

народжувати таких чудових дітей».

Донором для Даші став її тато. Мама ж з огляду на власний досвід намагалася підготувати донечку до операції. Розповідає: «Я розуміла, що від мене залежить як це перенесе дитина. Я могла її тільки підготувати. Ми з нею вивчали все: анатомію, фізіологію, що, куди, звідки, які трубочки будуть стирчати і що як буде. Я навіть зв'язувалася із психологом, як правильно дитині пояснити».

Трансплантація минула успішно, і татова нирка запрацювала в організмі дочки просто на операційному столі. Несподіванкою для мамі стало те, що, на відміну від неї самої, Даша швидко відновилася після операції.

«На превелике моє здивування, дитина встала на 2-й день після трансплантації! На 5-й день вона вже їла все з апетитом. Зараз вона ходить без биндажа. Для мене це просто диво, наскільки їй комфортно», – із захватом говорить Юлія, яка після своєї операції змогла підвестися лише на 6-й день.

Історія цієї родини доводить, що трансплантація – це не вирок, а шанс на повноцінне і щасливе життя.

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

107-літній ветеран Другої світової війни з Ірландії назвав секрет довголіття

Його відповідь здивувала: віскі!

Микола ДЕНИСЮК

У Північній Ірландії відбулося особливе святкування дня народження для ветерана Другої світової війни, 107-річного Нормана Ірвіна, який є найстарішим чоловіком у країні. На свято

Почуття гумору Нормана Ірвіна військові оцінили і подарували імениннику пляшку віскі з вигравіюваним його військовим службовим номером.

На питання про секрет свого довголіття ветеран відповів однозначно: віскі. Його почуття гумору оцінили: військові подарували Норману пляшку віскі з вигравіюваним його військовим службовим номером.

Норман Ірвін народився у

1918 році. Він служив у восьми країнах під час Другої світової війни і відіграв важливу роль у захисті Суецького каналу в Африці від німецьких атак. Цього року Норман Ірвін був нагороджений Британською Імперською Медаллю (BEM) за багаторічну волонтерську

роботу у своєму рідному місті, включно з діяльністю у міжконфесійному клубі для пенсіонерів.

Ветеран зазначив, що світ сильно змінився з часу його народження, і зміни відбуваються надзвичайно швидко. Він дав настанову молоді: «Приймайте все як є, і будьте добрі до кожного, кого зустрінете, піднімаючись життєвими сходами вгору, тому що ви можете зустріти цих людей і на своєму шляху вниз».

Онук Нормана – Кріс Ірвін висловив неймовірну гордість за дідуся, підкресливши його життєлюбство та дотепний характер: «Він має великий запас життєвої енергії... Він насолоджується життям, і немає жодних ознак того, що він здається. Я з нетерпінням чекаю його 108-го дня народження».

У кожного довгожителю свій рецепт здоров'я, але, здається, є одна спільна для всіх їх річ: вони люблять жарити.

СПРОБУЙТЕ І ВИ!

Чому англійці ріжуть яблуко прямо в чай?

Одразу скажу – не для смаку

Райса ІВАНЮК

При нагріванні яблуко виділяє кверцетин – потужний природний протизапальний засіб, який зміцнює слизову оболонку носа та горла. Воно працює як натуральний антигістамін

та антивірусний щит. До всього гарячий чай з яблуком створює

тися. Це не магія – це біохімія. У Британії цей напій п'ють щодня,

Віруси просто не встигають закріпитися. Це не магія – це біохімія.

м'яке розширення судин та посилює кровотік у верхніх дихальних шляхах. Віруси просто не встигають закріпи-

особливо взимку. А в нас максимум – лимон, який працює гірше і дратує шлунок. І найважливіше:

англійці п'ють цей чай при перших мікросимптомах – коли трохи ломить тіло, перчить у горлі або закладає ніс. Ми в цей момент кажемо: «Нічого страшного, саме минеться» – і за два дні валимося з температурою. Вони перехоплюють вірус на старті.

Просто чорний або трав'яний чай + половина солодкого яблука, нарізаного

тонкими часточками. Через 5 – 7 хвилин напій стає натуральним противірусним коктейлем.

Зробити натуральний противірусний коктейль може кожен.

ЩО ВІЩУЮТЬ ЗОРІ?

Гороскоп здоров'я на 22 – 31 грудня

ОВЕН (21.03 – 20.04)

Організм потребує рівноваги між активністю і відпочинком. Не перенавантажуйте спину та ноги – ймовірна легка втома. Корисні розтяжки й теплі напої. Намагайтеся лягати спати раніше – це швидко відновить вашу енергію. **Сприятливий день** – середа, **несприятливий** – неділя.

ТЕЛЕЦЬ (21.04 – 21.05)

Ви схильні накопичувати стрес – стежте за режимом і не переїдайте, особливо солодощами. Допоможуть теплі ванни та прогулянки. Звертайте увагу на якість сну – він зараз найкращий «лікар». **Сприятливий день** – понеділок, **несприятливий** – четвер.

БЛИЗНЮКИ (22.05 – 21.06)

Може виникати втома через нестачу сну або надлишок інформації. Обмежте час біля екранів та пийте більше води. Корисна коротка зарядка. Робіть перерву на 5 хвилин щогодини – це значно підвищить ваш тонус. **Сприятливий день** – п'ятниця, **несприятливий** – вівторок.

РАК (22.06 – 22.07)

Організму потрібні тепло й спокій. Слідкуйте за харчуванням і не переїдайте увечері. Уникайте протягів. Теплий трав'яний чай щовечора допоможе зняти втому й повернути гарний настрій. **Сприятливий день** – четвер, **несприятливий** – понеділок.

ЛЕВ (23.07 – 21.08)

Енергії – багато, але можливі перепади тиску або втома серця. Корисні легкі прогулянки та трав'яні чаї. Уникайте перенавантажень у другій половині дня – дозуйте активність. **Сприятливий день** – субота, **несприятливий** – вівторок.

ДІВА (22.08 – 23.09)

Ваш стан напряму залежить від режиму сну й харчування. Шлунок може відреагувати на фастфуд або надмір кави. Перевага – теплий, простий їжі. Додайте до меню супи чи каші – вони швидко відновлять сили. **Сприятливий день** – вівторок, **несприятливий** – п'ятниця.

ТЕРЕЗИ (24.09 – 23.10)

Зверніть увагу на поставу та спину. Допоможуть розтяжки, йога або плавання. Знайдіть час на повноцінний сон. Коротка прогулянка в обідню пору зніме втому краще, ніж кава. **Сприятливий день** – неділя, **несприятливий** – середа.

СКОРПІОН (24.10 – 22.11)

Імунітет може бути ослабленим – більше вітамінів, теплих напоїв і прогулянок. Бережіть нижню частину спини. Зараз корисно їсти більше сезонних овочів – вони підтримають організм. **Сприятливий день** – четвер, **несприятливий** – субота.

СТРІЛЕЦЬ (23.11 – 21.12)

Висока активність може виснажувати. Робіть паузи, уникайте різких навантажень на ноги й спину. Корисні теплі ванни та дихальні вправи. Навіть 10 хвилин тиші та спокою повернуть вам ясність думок. **Сприятливий день** – понеділок, **несприятливий** – п'ятниця.

КОЗОРИГ (22.12 – 20.01)

Ваш організм потребує ритму – сон, харчування, рух. Не перенавантажуйте спину та уникайте холодних напоїв. Почніть день із легкого розігріву – це зніме напругу в м'язах. **Сприятливий день** – середа, **несприятливий** – неділя.

ВОДОЛІЙ (21.01 – 18.02)

Ваше самопочуття залежить від настрою. Допоможуть прогулянки біля води, спілкування та ранкова зарядка. Побалуйте себе чимось маленьким – це швидко підніме тонус. **Сприятливий день** – п'ятниця, **несприятливий** – вівторок.

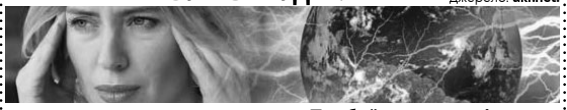

РИБИ (19.02 – 20.03)

Бережіться переохолодження й протягів. Пийте більше теплої рідини. Корисні йога, розтяжка чи плавання для балансу. Додайте у раціон більше теплих супів – вони підтримають імунітет. **Сприятливий день** – четвер, **несприятливий** – понеділок.

МАГНІТНІ БУРІ В ГРУДНІ:

Джерело: ukraine.net

• Слабкі: 17, 28.
• Середні: 18, 30.
• Сильні: 20, 21, 22, 23, 29.

Подбайтесь заздалегідь про ліки від тиску і головного болю. Відмовтеся від алкоголю, кофеїну, важкої та гострої їжі. Бережіть себе і своїх рідних!

● ІМ'Я УКРАЇНИ

Двічі одружувався: як склалося особисте життя Степана Гіги

Степан Гіга з дітьми Степаном і Квітославою та онуком Даніелем.

«На могилі моїй посадить молоду яворину, і не плачте за мною, за мною заплаче рідня. Я любив вас усіх, та найбільше любив Україну, певно, в цьому і є та найважча провина моя...»

● СПОРТ

Михайло Мудрик знову попався

Цього разу українець сів за кермо свого автомобіля, незважаючи на судову заборону

Петро ПАС

24-річний півзахисник англійського «Челсі» та національної збірної України Михайло Мудрик потрапив у неприємну ситуацію в Англії через свій транспортний засіб.

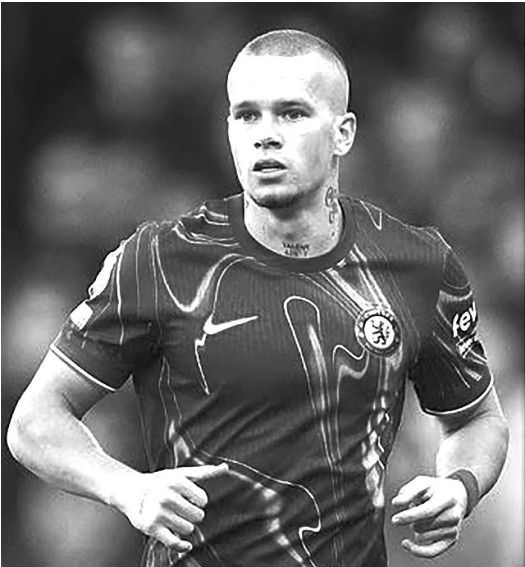
Як повідомляють британські ЗМІ, футболіста в Лондоні зупинила поліція, коли він керував BMW вартістю 140 000 фунтів стерлінгів із надмірно темним тонуванням вікон та іноземними (українськими) номерними знаками без необхідного дозволу, що заборонено місцевим законом.

Мудрик підтвердив, що був за кермом, незважаючи на заборону керувати автомобілем, яку отримав ще у вересні 2025 року. Крім того, українець не зміг виконати всіх вимог поліції та надати страховку.

Вінгер «Челсі» зізнався, що був змушений сісти за кермо через відсутність особистого водія в той момент, коли хотів поїхати на тренування.

Суд наклав на футболіста річну заборону на керування транспортними засобами, 60 годин громадських робіт і оштрафував на 199 фунтів стерлінгів.

Як відомо, Михайло Мудрик був відсторонений від футболу через звинувачення

24-річного українця зупинила поліція на заході Лондона, коли він керував своїм BMW з «надмірно» та «небезпечно» тонованими вікнами й іноземними (українськими) номерними знаками.

у вживанні допінгу (в його крові виявили заборонену речовину мілдронат (мельдоній) і вже більше року не виходив на поле. ЗМІ повідомляли, що за цей проступок українцю загрожує тривала дискваліфікація терміном на чотири роки.

в Instagram такими словами: «Інші будують плани на майбутнє з партнером опівночі. Я в 2-ій ночі планую своє велике повернення».

Кажуть, у послугах 24-річного футболіста дуже зацікавлена лісабонська «Бенфіка», яка планує підсилити фланги

Пригадуєте гарну зв'язку в «Шахтарі» та збірній України між Судаковим і Мудриком? Невже Жозе Моурінью відродить цей дует? Для нашої національної збірної це було б супер!

ТАБЛО

ЛІГА КОНФЕРЕНЦІЙ УЄФА. 5-Й ТУР.

«Фіорентина» (Італія) – «Динамо» (Україна) – 2:1 (1:0 – Кін, 18 хв.; 1:1 – Михайленко, 55; 2:1 – Гудмундссон, 74).

«Динамо»: Нецверт, Тимчик, Захарченко, Тіаре, Дубінчак (Вівчаренко, 71), Піхальонок (Яцик, 77), Михайленко, Шапаренко, Волошин, Герреро (Ярмоленко, 71), Кабаев (Огундана, 77).

Стадіон: «Артеміо Фран-

ЯКИЙ РАХУНОК?

Футбол. Українська Прем'єр-Ліга. Результати 16-го туру: «Олександрія» – «Кудрівка» – 1:1, «Оболонь» – «Металіст 1925» – 1:3, «Кривбас» – «Колос» – 1:1, «ЛНЗ Черкаси» – «Зоря» – 2:0, «Полісся» – «Карпати» – 3:2, «Полтава» – «Рух» – 1:2, «Динамо» – «Верес» – 3:0, «Шахтар» – «Епіцентр» – 5:0.

ТУРНІРНА ТАБЛИЦЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕМ'ЄР-ЛІГИ-2025/2026 ПІСЛЯ 16 ТУРІВ:							
№	Команда	І	В	Н	П	З:П	О
1.	«ЛНЗ Черкаси» (Черкаси)	16	11	2	3	20:8	35
2.	«Шахтар» (Донецьк)	16	10	5	1	42:12	35
3.	«Полісся» (Житомир)	16	9	3	4	26:11	30
4.	«Динамо» (Київ)	16	7	5	4	35:21	26
5.	«Кривбас» (Кривий Ріг)	16	7	5	4	28:24	26
6.	«Колос» (Ковалівка)	16	6	7	3	17:13	25
7.	«Металіст-1925» (Харків)	15	6	6	3	18:12	24
8.	«Зоря» (Луганськ)	16	6	5	5	19:18	23
9.	«Карпати» (Львів)	16	4	7	5	20:21	19
10.	«Рух Львів» (Львів)	16	6	1	9	15:23	19
11.	«Верес» (Рівне)	15	4	6	5	13:17	18
12.	«Оболонь» (Київ)	16	4	5	7	12:27	17
13.	«Кудрівка» (Кудрівка)	16	4	3	9	19:30	15
14.	«Епіцентр» (Кам'янець-Под.)	16	4	2	10	18:27	14
15.	«Олександрія» (Олександрія)	16	2	5	9	14:28	11
16.	«Полтава» (Полтава)	16	2	3	11	14:38	9

У гонці бомбардирів із 7 забитими голами лідирують аж шестеро гравців: Юрій Климчук («Колос»), Пилип Будківський («Зоря»), Фаал Бабукар («Рух Львів»), Микола Гайдучик («Полісся»), а також – Проспер Оба («ЛНЗ Черкаси»), 1 гол із пенальті) і Єгор Твердохліб («Кривбас», 3 голи з пенальті).

ЛІГА КОНФЕРЕНЦІЙ. ТУРНІРНА ТАБЛИЦЯ ПІСЛЯ 5 ТУРІВ:							
№	Команда	І	В	Н	П	З:П	О
1.	«Страсбург» (Франція)	5	4	1	0	8:4	13
2.	«Шахтар» (Україна)	5	4	0	1	10:5	12
3.	«Ракув» (Польща)	5	3	2	0	8:2	11...
14.	«Рієка» (Хорватія)	5	2	2	1	5:2	8...
17.	«Ноа» (Вірменія)	5	2	2	1	6:5	8...
28.	«Динамо» (Україна)	5	1	0	4	7:9	3...
36.	«Рapid» (Австрія)	5	0	0	5	2:13	0.

кі» (Флоренція, Італія). **Арбітр:** Мілош Міланович (Сербія).

«Хамрун Спартанс» (Мальта) – «Шахтар» (Україна) – 0:2 (0:1 – Мейрелліш, 61 хв.; 1:1 – Ізакі, 64).

«Шахтар»: Фесюн – Азаров (Фарина, 89), Бондар, Грам, Конопля (Вінсісус Тобіас, 46) – Ізакі, Назарина, Бондаренко (Очеретько, 46) – Пед-

рільйо да Сілва (Егіналду, 67), Мейрелліш (Еліас, 81), Лукас.

Стадіон: «Національний» (Та-Калі, Мальта). **Арбітр:** Флоріан Бадштубнер (Віндсбах, Німеччина).

В останньому, 6 турі, групового етапу Ліги конференцій 18 грудня киявське «Динамо» в Любліні прийматиме вірменську «Ноу», а «Шахтар» у Кракові – хорватську «Рієку».

● ТІЛЬКИ ФАКТИ

• Володар титулів WBC, WBA та IBF у суперважкій категорії 38-річний Олександр Усик (24–0,

15 KO) попросив WBC дозволити йому провести добровільний захист титулу. Як суперника український чемпіон обрав 40-річного американця зі зростом 201 см Де-

онтея Вайлдера, який має 4 поразки в останніх 6 поєдинках. Чи відбудеться поєдинок – поки невідомо.

• Переможцем першого чемпіонату України з амфутболу

«Ліга дужих» стала львівська «Покрова АМП», яка отримала право представляти Україну в Лізі чемпіонів 2026 року. Срібним призером Суперліги стала команда

«Хрестоносців» з Луцька. Колектив з Волині отримав сертифікат учасника Ліги Європи 2026 року. Бронзові медалі – у команди «Шахтар Стале-ві» (Донецьк).

● НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ

«На приворотні вареники до Наталки і Василя»

Закінчення.
Початок – на с. 12

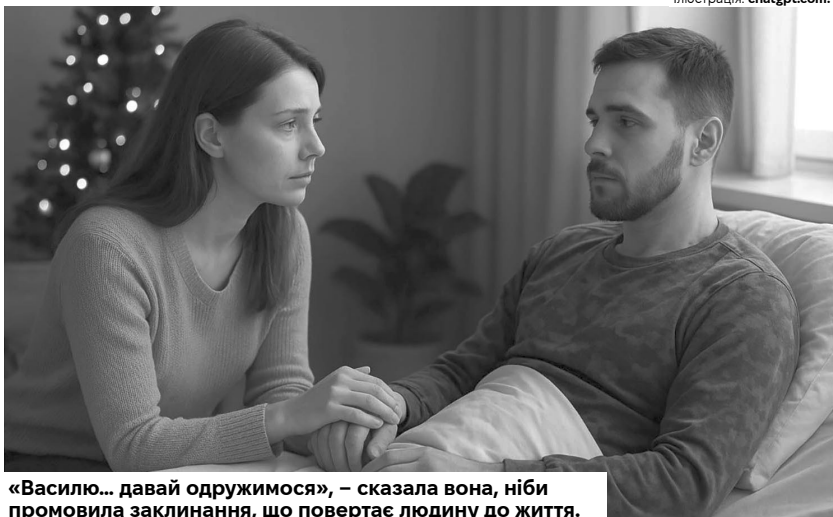
Зореслав СТОЖАР

ЛЮБОВ – НЕ БОРГ, А ПОКЛИК

Телефон мовчав уперто, наче зимовий ліс, у якому зав'южило всі стежки, і Наталка слухала один і той самий холодний голос оператора: «Ваш абонент поза зоною досяжності», що било по серцю, як крижана хвиля.

Дні тяглися сірими стрічками, і кожен ранок починався з нової спроби набрати його номер, ніби вона намагалася вивести світло з темряви силою одного дзвінка. Їй здавалося, що навіть вареники, ті самі приворотні, лежать у тарілці бляклішими, бо не бачили Василевого усміху.

Коли нарешті надійшов дзвінок із незнайомого номера, серце Наталки впало й піднялося водночас, мов горобчик, що налякався власної тіні. Голос медика був лагідним, обережним, як свічка в темряві, і кожне слово піднімало перед

«Василю... давай одружимося», – сказала вона, ніби промовила заклинання, що повертає людину до життя.

Наталкою хвилю тривоги й надії разом.

«Він прийшов до тям... І перше, що сказав: «Наталку... наберіть Наталку», і продиктував ваш номер», – промовив медик, і світ знову загрив кольорами.

Подруги кинулися з порадами, мов синички на зерно, але кожне їхнє слово лише сильніше запалювало в Наталці тихе вперте полум'я.

«Дівчино, схаменися, йому важко, він після поранення, ти нічого не зобов'язана», – казали вони, але Наталка вже давно знала, що любов – не борг, а поклик. І вона

рушила в далеку лікарню за понад дві сотні кілометрів, так, ніби йшла не дорогою, а власним серцем, що вело її вперед попри всі страхи.

“Я прийшла, бо... ти важливий для мене так, як небо для ранкового сонця.

...Василь лежав у кімнаті, де пахло ліками й хвоєю з маленької гілочки, що хтось причепив на Різдво, і його погляд, трохи втомлений, але живий, освітився, коли він побачив її на порозі.

«Навіщо ти прийшла?... Я ж тепер... інший», – прошепотів він, і в кожному слові було більше болю душі, ніж тіла. Але Наталка лише

сіла поруч, узяла його долоню, як беруть тендітну крижину, щоб зігріти теплом серця.

«Я прийшла, бо... ти важливий для мене так, як небо для ранкового сонця», – сказала вона, і ці слова впали на ньо-

го тихо, як сніжинка, що змінює цілий настрій зими.

Він хотів протестувати, відвернутися, бо важко приймати любов, коли здається, що ти став тінню самого себе, але її присутність ламала ці сумні стіни.

І тоді сталося те, що інші назвали б безумством, а вона – правдою серця: Наталка несподівано опустилася на коліно біля ліжка.

«Василю... давай одружимося», – сказала вона, ніби промовила заклинання, що повертає людину до життя. Він заплющив очі, й по щоці скотилася сльоза – не від болю, а від того, що не вірив, що може бути комусь потрібним отак, цілком, по-справжньому.

«Що ми будемо робити, Наталю?... Ти ж бачиш, який я», – зірвався він, а вона лише взяла його руку двома своїми, обережно й тепло.

«Ми будемо готувати приворотні вареники Наталки і Василя», – усміхнулася вона, і в цих словах було майбутнє, якого він ще боявся, але яке вже народжувалося просто між ними.

І Василь вперше за довгий час відчув, що життя, хоч би як воно не змінювало людину, все одно здатне приносити тепло – особливо, коли хтось тримає тебе за руку.

● ГОСПОДИНЯМ НА ЗАМІТКУ

Що довше маринується м'ясо, то кращий у нього смак.

Щоб приготовлене м'ясо мало неповторний смак

Український ресторатор Євген Клопотенко на своєму сайті поділився із універсальними рецептами маринадів для будь-якого м'яса – курки, яловичини чи свинини

Марта САЛО

ПЕРШИЙ МАРИНАД:

- 200 г солодкої гірчиці;
- 1 ст. л. копченої паприки;
- чорний мелений перець – за смаком.

ДРУГИЙ МАРИНАД:

- 200 г джему зі смаком чорниці – ожини;
- п'ять гілочок чебрецю;
- один зубчик часнику.

ТРЕТІЙ МАРИНАД:

- 200 г медової гірчиці;
- 50 г натертого кореня імбиру;
- соєвий соус – за смаком;
- 2 шт. гвоздики;
- 0,5 ч. л. мускатного горіха;
- 30 мл олії;
- чорний мелений перець – за смаком.

ЧЕТВЕРТИЙ МАРИНАД:

- 100 г петрушки;
- один зелений перець чилі;
- два зубчики часнику;
- 100 мл олії;
- 2 ст. л. соку лимона;
- сіль і чорний мелений перець – за смаком.

«Ці маринади – універсальні, тому маринувати м'ясо в них можна як пів години, так і добу. Усе залежить від того, скільки часу ви маєте. Звісно, чим довше продукт маринується, тим краще всотує всі смаки й аромати», – зазначив ресторатор.

● ЗАПИСУЙТЕ РЕЦЕПТ!

Приготуйте на Різдво оселедець, вимочений у молоці

З цибулею та запеченою картоплею або у вигляді форшмаку ця риба ідеально підходить для приготування швидких закусок. Не дивно, що в сім'ях багатьох українців оселедець – обов'язкова страва на різдвяному столі. Хтось просто подає з кільцями маринованої цибулі, а хтось – разом із вареною або запеченою картоплею

Оселедець – невід'ємна частина української кухні, тому потрібно мати коронні з ним страви.

просто в чистій воді.

Пам'ятайте, що замочену рибу потрібно зберігати у холодильнику, щоб вона не зіпсувалася.

ЯКИЙ ОСЕЛЕДЕЦЬ КРАЩИЙ?

Для цього рецепту в принципі підійде будь-який оселедець, за винятком того, що порізаний на шматочки і залитий олією.

Якщо часу на власне засолювання у вас немає, то ідеальним варіантом стане цілий оселедець у розсолі або слабосолене філе оселедця матіас, засолене прямо в морі, яке можна зустріти в більшості великих супермаркетів.

Якщо ви купили філе оселедця в олії, то перед приготуванням закуски дістаньте його з упаковки і викладіть на тарілку з паперовим рушником, щоб всмоктався зайвий жир.

ЯК ОБРОБИТИ ЦІЛИЙ ОСЕЛЕДЕЦЬ?

Якщо ви купуєте цілий оселедець у розсолі, вам доведеться його обробити. Спочатку відріжте голову. Після цього розпоріть черевце та видаліть нутрощі. Накрийте рибу харчовою плівкою та злегка відбийте

“Пам'ятайте, що замочену рибу потрібно зберігати у холодильнику, щоб вона не зіпсувалася.

плоскою поверхнею ножа – так шкіра та кістки будуть легше відокремлюватися від філе. Зробіть поздовжній надріз на спинці та видаліть шкіру. Потім акуратно відокремте руками філе від хребта. Після цього зріжте хвіст та плавники. Якщо залишилися великі кістки, видаліть їх пінцетом або ножем.

ЯК ЗАСОЛИТИ ОСЕЛЕДЦЯ?

Якщо магазинний оселедець вам не подобається, можна піти довгим шляхом і засолити оселедець вдома. Існує кілька способів засолювання оселедця.

Сухе засолення. Для цього вам знадобиться розморожена тушка оселедця. Пам'ятайте, що розморожувати рибу потрібно в холодильнику або у холодній воді. При кімнатній температурі цього не робити. Для засолювання однієї тушки вам знадобиться 2 ст. л. крупної морської солі та 1 ст. л. цукру. Змішайте їх разом і рівномірно натріть всю поверхню риби. Викладіть рибу в лоток або харчову плівку, рівномірно розподіліть залишки суміші солі та цукру та відправте в холодильник на 3 дні. Після цього обробіть оселедець як завжди і вимочіть у воді чи молоці.

Засолювання в маринаді. Як на мене, це найпростіший і найшвидший спосіб домашнього засолювання

дять у харчовий лоток і залийте маринадом. Поставте в холодильник на 1 добу. Якщо вам треба засолити відразу багато оселедця та потрібно більше маринаду, пропорційно збільште кількість води, солі, цукру та оцту.

ІНГРЕДІЄНТИ (НА 6 ПОРЦІЙ, ЧАС ПРИГОТУВАННЯ – 1 ГОД 5 ХВ):

- 500 г філе солоного оселедця;
- 500 мл молока;
- 5 картоплин середнього розміру;
- 1 червона цибуля;
- 3 ст. л. соняшникової олії.

ПОКРОКОВЕ ПРИГОТУВАННЯ:

Крок 1: Філе оселедця покладіть у невелику ємність і залийте молоком (500 мл). Поставте ємність у холодильник на 1 годину. Вимочування в молоці дозволить забрати зайву сіль із риби та зробить філе ніжнішим.

Крок 2: Картоплю (5 шт.) відваріть у мундирі у під-

солений воді. Для того, щоб картопля не розварилася, на початку приготування додайте 1 ст. л. соняшникової олії та варіть на середньому вогні. Перевірити готовність картоплі можна, акуратно проткнувши тонким ножем. Ніж повинен легко входити у м'якоть картоплі.

Крок 3: 3 картоплі злийте воду та дайте їй охолонути за кімнатної температури або винесіть на балкон, накривши кришкою.

Крок 4: Через годину дістаньте філе оселедця з молока, промокніть паперовим рушником і наріжте невеликими шматочками.

Крок 5: Очистіть червону цибулю та наріжте тонкими кільцями. Щоб легко порізати цибулю та не розплакатися, я раджу не зрізати нижній хвістик цибулі, доки ви не наріжете всю цибулину.

Крок 6: Викладіть на тарілку картоплю кільцями, зверху оселедця, а на нього кільця червоної цибулі. Полейте 2 ст. л. ароматної олії.

Нехай смакує!

● А ВИ ЗНАЛИ, ЩО...

До середини ХV століття оселедця ніхто не любив. Його вважали «сміттям», тому що мав неприємний запах риб'ячого жиру і гірчив. Оселедець служив їжею лише для жебраків і ченців. Людовик IX Святий (1214 – 1270) посилав оселедця в якості милостині прокаженим...

Аж поки рибалка Віллем Якоб Бойкельзоон

Фото: pngwing.com.

із нідерландського села Биер-флінт здогадався видалити у нього зябра і тоді сталася гастрономічна революція. Виявилось, що вся гіркота концентрувалася саме в зябрах, а без них оселедець справив фурор і підкорив Голландію.

● НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ

«Вареники були пухкі і ніжні, мов хмаринки, але Василь смакував у них щось інше – Наталчину усмішку...»

«На приворотні вареники до Наталки і Василя»

Дорога між Києвом і Харковом тягнулася крізь зимовий степ, мов срібляста стрічка, що губиться на обріях, де вітер шепотів власні думки. Машина з військовими зупинилася біля придорожного кафе «Наталка», яке стояло серед вечірнього поля, наче тепла лампа у темній кімнаті світу

Зореслав СТОЖАР

РАПТОМ У ПРИМІЩЕННІ СТАЛО НА ОДИН СВІТАНОК БІЛЬШЕ...

Запах диму, тіста й надії стояв над порогом – такий густий, що ним можна було зігріти руки. «Щось швиденько маєте?» – запитав Василь, намагаючись не видати, що живіт давно вже оркестрить марш голоду. «Вареники», – сказала жінка на касі з такою впевненістю, ніби рекламувала не страву, а національну ідею. «Від Наталки?» – примру-

жився Василь, іскрою гумору підморгуючи долі. «Та вони в неї приворотні, хлопче», – всміхнулася касирка й поклікала кухарку, так ніби викликала фею з кулінарного лісу. І Наталка з'явилася – з легким рум'янцем, із білим пилом борошна на пальцях, із поглядом, у якому світилося щось просте і чесне, мов ранкове небо. Василь на секунду забув навіть, що стоїть. Йому здалося, що серце перевірило зв'язок – і раптом знайшло стабільний сигнал. Вареники були пухкі і ніжні,

мов хмаринки, але Василь смакував у них щось інше – Наталчину усмішку, що час від часу виглядала з-за дверей кухні. Побратими жартували, просячи ще по одній порції і докладаючи сметанки... А Василь уже ловив кожен Наталчин крок, ніби то був метроном його власних думок. Коли вони вже виходили, він уперто зволікав, копірсаючись у рукавицях, наче шукав причину затриматися хоча б на одну зайву хвилину. «Наталю... а можна ваш номер?» – попросив він майже пошепки, як кажуть щось важливе і страшно втратити відповідь. Вона усміхнулася – щиро, світло, ніби раптом у приміщенні стало на один світанок більше – і простягла серветку з цифрами.

...Удома він чекав тиждень відпустки, як школяр чекає останнього дзвінка, – з нетерпінням, від якого аж дрімало небо над хатами.

Почуття росли повільно, але вперто, як трава, що пробивається крізь бетон, – ніщо не може завадити тому, що хоче жити.

Їхні розмови вечорами були тихими острівцями серед бурі – про дрібниці, про життя, проте, що ніхто не вимовляв прямо, але обоє відчували. І кожного разу, повертаючись із позицій, він кликав її першим своїм думанням, як тільки бачив небо без диму. Почуття росли повільно, але вперто, як трава, що пробивається крізь бетон, – ніщо не може завадити тому, що хоче жити. Та війна завжди ходила поруч – тінню, яка нагадувала, що щастя часом доводиться тримати двома руками, аби вітер не вивуд. Того дня, коли він збирався подзвонити, підрозділ вирушав на перевірку місцевості, і Василь ішов уважно, та все ж інколи доля натискає кнопки сама. Раптова хвиля звуку порушила тишу – коротко, різко, без деталей, лише з відчуттям, що земля на мить зникла під ногами. І перед тим, як свідомість затьмарилася, його думка чітко, як промінь у тумані, вихопила одне обличчя – Наталку, її усмішку, її добрі очі, які він так хотів побачити знову...

Закінчення історії – на с. 11

● ЗНАЙ НАШИХ!

«Мотанка-лялечка не спить, Ниточки світяться – Віра горить...»

Україна здобула друге місце на «Дитячому Євробаченні 2025», яке відбулося 13 грудня в Тбілісі. 10-річна Софія Нерсесян із композицією «Мотанка» набрала 177 балів, поступившись лише Франції, яка перемогла з результатом 248 балів. Хоча глядачі віддали найбільше своїх голосів саме юній україночці

Василина ПИСАНКА

Софія з'явилася на сцені у білому костюмі з червоними торочками та орнаментами у формі серця. Її виступ супроводжувався потужною емоційною енергією та професійною хореографією, що викликало овації глядачів в Олімпійському палаці Тбілісі. Конкурсна композиція стала справжнім маніфестом про допомогу захистити життя дітей України. Пісня розповідає про потужний український оберіг – мотанку, яку юна співачка отри-

мала безпосередньо від українських військових. Цей символ набув особливого значення та ніс глибокий емоційний посыл міжнародній аудиторії. Через свою творчість Софія донесла до світу важливість захисту дитинства, безпеки та миру. Мотанка, як традиційний оберіг, стала центральним образом виступу, символізуючи надію, силу та незламність українського народу. Авторкою музики та тексту композиції стала Світлана Тарабарова, а за аранжування відповідав Олександр Сосін.

Виступ 10-річної Софії Нерсесян із композицією «Мотанка» став найкращим результатом України за увесь час участі у «Дитячому Євробаченні».

У вільний час 10-річна киянка Софія активно волонтерить та бере участь у благодійних концертах, допомагаючи збирати кошти для захисників України.

● УВАГА, КОНКУРС!

Відгадайте, що ми сьогодні заховали?

Принцип нашої інтелектуальної вікторини нагадує «чорний ящик» із популярної гри «Що? Де? Коли?»

Грицько ГАРБУЗ

Тільки предмет чи зображення людини ми ховаємо в гарбуз (від початку повномасштабного вторгнення нелюдів-москалів наш добрий-предобрий гарбуз перетворився на грізний гранатобуз).

Умова – найпростіша: хто перший надішле правильну відповідь, той і стане переможцем та отримає спецприз.

Поки ми підбиваємо підсумки наших попередніх конкурсів, то нині буде завдання лише на один тур: хто перший надішле відповідь, той і стане переможцем.

А прізвища всіх наших переможців ви зможете знайти на фейсбук-сторінці Грицька Гарбуза, куди можна одразу перейти за цим QR-кодом:

«ЗИМОВИЙ СПЕЦГРАНАТОБУЗ»-3-2025

Друзі, захований нами предмет відомий в описах із прадавніх часів. Тим паче, що до XVI століття він був майже не замінним в одному дуже цікавому процесі... Переконані, любили і ви його в дитинстві – та і зараз більшість із вас його обожає. Тим паче, що нині він є символом однієї із провідних компаній світу.

А виведе на нього такий асоціативний ряд: «жовтий», «солома», «свечка», «Робін Гуд», «красуня», «апельсин», «дерево», «кулька», «танці», «червоний», «мандарин», «дерево», «вата», «неврожай», «чвари», «тканина», «явище природи», «зелений», The Beatles...

Що ми заховали у гранатобузі?

Слово-відповідь треба надіслати до 26 грудня (включно) тільки у вигляді повідомлення на телеграм-номер Грицька Гарбуза: 066 133 86 88, обов'язково вказати після слова-відповіді у дужках ще й своє ім'я, прізвище і регіон, який представляєте (наприклад: «Міндінгейт» (Валерій Залужний, Житомирщина).

Приймних вам пошуків без повітряних тривог!

І не забудьте передплатити «Цікаву газету на вихідні»!!!

● УСМІХНІТЬСЯ!

Дорогі батьки, вчіть своїх дітей їсти лівою рукою! Потім, сидючи за комп'ютером, вони скажуть вам спасибі.

Ворожка гадає на руці:

– Ви скоро познайомитися з чоловіком і у вас буде дитина від нього...

– А що скаже про це мій чоловік?

СМС від дівчини: «Вибач коханий, не можу зараз відповісти на дзвінок, я за кермом».

– Справжній чоловік повинен хоча б одну ніч проводити не вдома!

– Звичайно, мій милий, принаймні для того, щоб іншому справжньому чоловікові було де переночувати.

– Куме, ви чому мені чарку не доливаєте?

– Бо я вдома п'ю, а вам ще через усе село падати...

– Я бачив щасливих людей, але твезрезих серед них не було...

Ірина постійно просила в Бога гроші. Тепер сидить на касі в супермаркеті...

– Як ви знайшли свою другу половинку?

– Половинку не знайшла, а знайшла цілого чоловіка і вже сама його пиляла...

– Хочу бути дворянкою! – кричала стара. Але дід продовжував її вдягати то школяркою, то медсестрою...

